

Ágasvár 2000

Egy év szünet után álltunk vissza a megszokott ágasvári menetrendre (ifjúsági tábor az ifjúság számára, majd az azt követő távcsöves találkozó minden korosztálynak). 1999-ben nem rendeztünk külön távcsöves találkozót, ami mögött az a megfontolás húzódott meg, hogy a felnőtt generáció számára bőséges találkozási lehetőséget nyújtanak országszerte a napfogyatkozásnak szentelt táborok, összejövetelek.

Amint azt a Meteorban is meghirdetjük, az ifjúsági táborra idén július 21–28. között került sor, majd a július 28–30-i hétvégén következtek a kissé korosabb, de nem kevésbé lelkes távcsőtulajdonosok. Egész családok is ellátogattak Ágasvárra, így nemcsak az észlelőretn, hanem az asztro-homokozóban is nagy élet zajlott — ez utóbbi helyszínen természetesen a legfiatalabb generáció képviseltette magát. Az idei ágasvári tábort — jobban alkalmazkodva a hely adottságaihoz — kisebb létszámúra terveztük, így az Ágasvár 2000 nem hozott új rekordot a résztvevők tekintetében. A két, egymáshoz csatlakozó rendezvényre együttesen 210-en látogattak el.

Az ágasvári infrastruktúra valamelyest javult, a 6 km-es bekötőutat ugyanis vendéglátóink helyrehozták, az út minősége persze még így is hagy maga után kívánnivalókat, azonban a korábbi állapothoz képest ez is nagy előrelépés. A vízhelyzet is sokat javult. A tavaly nyári nagy esők úgy látszik, jót tettek az ágasvári forrás földalatti utánpótlásának, mivel az idei száraz nyár kellos közepén sem kellett a vízkorlátozás

drasztikus eszközéhez nyúlnunk. Egyedül az ég maradt a régi, hol jobb, hol rosszabb átlátszóság mellett szinte minden este volt lehetőség észlelésre. Ez alól egyedül az augusztus 28/29-i éjszaka jelentett kivételt. Sajnos nincs szerencsénk, a távcsöves találkozó sok résztvevőjét szó szerint kiöntötte az éjszakai eső. A tavaly júliusi monszunesőzéshez képest persze ez a „kis zápor” szót sem érdemel, ez azonban aligha vizsgasztalja azokat, akik távcsövezni szerettek volna.

Az ifjúsági tábor előadásai

Csillagászati távcsövek (Csaba György Gábor és Mizser Attila)
Mély-ég érdekességek (Berkó Ernő)
Az Aquaridák meteorraj (Sárnecky K.)
Kettőscsillagok (Berkó Ernő)
A LINEAR-üstökös (Sárnecky Krisztián)
A Nap ciklusai (Kolláth Zoltán)
Fényszennyezés: van még remény?
(Kolláth Zoltán)
Napfoltmaximum küszöbén
(Csaba György Gábor)
A Tejútrendszer fölfedezése (Kiss László)
Nóvák, szupernóvák (Kiss László)
Exobiológia (Kereszturi Ákos)
20 éves a magyar űrhajózás (Horvai Ferenc)
Változócsillagok (Kiss László)
Horvátországi észlelések (Mizser Attila)
Csillagvizsgálók Magyarországon (Csaba György Gábor)
Észleljünk CCD-vel! (Fűrész Gábor)
Évezredek blöffje, az asztrológia (Csaba György Gábor)
Magyar csillagászok (Csaba György Gábor)
Arizonai távcsőcsörte (Bakos Gáspár)
Négy évszak Ágasváron (Mizser Attila)

Az MTT 2000 programjából

Ágasvártól Ágasvárig (Mizser Attila)
A csillagászat újdonságai (Kereszturi Ákos)
Távcsőpiac Magyarországon
(levezető: Fűrész Gábor)
Egztikus Naprendszerünk (észlelési tippek a Meteor rovatvezetőitől)
Mit várhatunk a Leonidáktól? (Busa S., Kereszty Zs., Mizser A., Sárnecky K.)
Volt egyszer egy napfogyatkozás: észlelések, élmények, emlékek
„Asztrodia show” az elmúlt év asztrofotós és CCD-s terméséből
Látogatás a Piskés-tetői Observatóriumban

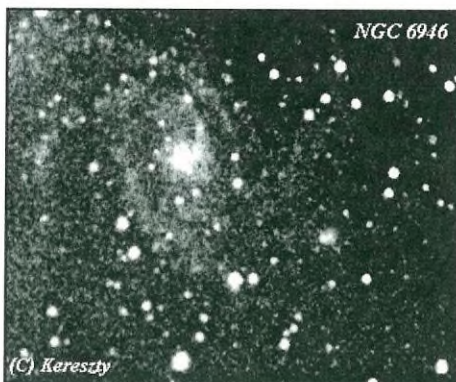
Ami a derült eget illeti, az ifjúsági tábor résztvevői kimondottan szerencsések voltak, hiszen estéről estére lehetőségük nyílt egy kis távcsövezésre, meteorozásra. Aki észlelni vagy csak nézelődni akart egy kicsit, nyugodtan megtehetette, csatlakozhatott valamelyik tapasztalt amatőrtárhoz, aki szívesen megmutatta, mit tud távcsöve. A kora esték slágere az eleinte majdnem szabadszemes LINEAR-üstökös volt. (Előző számunkban olvashattunk az üstökös széteséséről, amit Ágasvárról is láthattunk, hiszen az égitest látványa szinte napról napra szegényesebbé vált, az MTT 2000 idejére szinte elillant égi dicsősége.) A tábor első napjaiban sokan panaszkodtak a korán kelő Holdra. Égi szomszédunk valóban alaposan bevilágította éjszakáinkat, azonban egy 9 napos „táborfolyamot” bajosan lehet úgy tervezni, hogy a holdfény ne zavarja munkánkat. Voltak azonban olyanok is, akik épp ekkor csodálkoztak rá igazán a Holdra, ekkor ismerkedtek meg alaposabban kísérőnk távcsöves látványával. Mindazok, akik hajnalig bírták, a Jupiter és a Szaturnusz párosát is megszemlélhették, és egy rendkívül szép együttállás emlékével gazdagodhattak, melynek szereplői a két óriásbolygó mellett a Hold, a Plejádok és a Hyadok voltak július 26-án és 27-én hajnalban.

Az ifjúsági tábor programját színesítette a Fűrész Gábor és Csaba György Gábor által szervezett vetélkedő, akárcsak a szakmai jellegű kirándulások Egerbe és a szomszédos Pizskés-tetői Csillagvizsgálóba.

Az MTT 2000 résztvevői — ezúttal új nézőpontból

A július 28-án esőre fordult idő minden bizonnyal sokakat elriasztott azok közül, akik előzetes bejelentés nélkül, az időjárás függvényében keresték volna fel az ágasvári észlelőréteget. Hát még ha tudták volna, hogy szombat hajnalra a látótávolság néhány méterre csökkent, a táborhely felhőbe burkolózott! Ilyen körülmények mellett nemhogy mély-egezni volt lehetetlen, de a távcsövek megtalálása is nehézségekbe ütközött. Szombaton lassanként azért csak-csak megkönyörültek rajtunk az égiek, távcsövezni is lehetett, de az ég meg sem közelítette azt, amit az

ifjúsági táborban tapasztalhattunk. A korábban jól bevált szabadtéri asztrodia-vetítést a biztonság kedvéért az étkezőben tartottuk meg, a több száz képet tartalmazó programot Fűrész Gábor „szerkesztette”, több amatőr asztrofotós diáiból.

Ahogy az már lenni szokott, vasárnap este, mire a táborozók szétszéledtek, tökéletes derült ég borult azokra az amatőrökre, akik komolyan vették, hogy az MTT 2000 után is Ágasváron lehet maradni... A legjobban azok jártak, akik már hét közben felütötték tanyájukat Ágasváron, így pl. Kereszty Zsolt, aki a mellékelt galaxis-felvételt az ifjúsági tábor idején készítette.

De térjünk vissza az MTT 2000-re. A mostoha idő ellenére, amint lehetőség nyílt rá, lekerültek a védőfóliák a távcsövekről, és az amatőrök kisebb-nagyobb csoportokat alkotva állták körül az érdekesebb távcsöveket. A kevesebb résztvevő ellenére az volt az ember érzése, hogy idén több műszert láthattunk, köztük olyan, igazán mutatós példányt is, mint az Unioptik 150/1600-as saját fejlesztésű refraktorát, melyet Sári Pál bivalyerős mechanikája hordozott. Ugyanílyen mechanika hordozza Rózsa Ferenc új asztrofotós távcsövét, mely általános tetszést aratott. Kiváló asztrofotósunk szakított a refraktorokkal, és egy hagyományos Newton-tubussal (főtükör: Varga János) folytatja munkáját. Ismét találkozhattunk a nevezetes Szitkay-féle 15,5 cm-es Starfire-refraktorral, és az Ágasváron állomásozó, szintén Szitkay-féle 44,5 cm-es Coulter Odyssey-2-vel. Utóbbira már igencsak ráférne egy alapos felújítás, a sok használat ugyancsak meglátszik a tubuson és a villán egyaránt. Láttunk Gemini gyártmányú mechanikákat és tubusokat, 11 cm-es óragépes Mizárt, a Vixen különböző termékeit, és természetesen az olcsó, de megbízható Réti-féle mechanikákat is. A nagy Newtonok közül most csak Horváth Marcell remek 30 cm-es Dobsonját ill. Becz Miklós 29 cm-es szögletes tubusú távcsövét mustrálhatták az érdeklődők. Ágasváron most először láthattuk Kubus Gyula remek kis Dobsonjait. Olvasóink tájékoztatása érdekében jelen számunk képmellékletében több távcső fényképét is közöljük. Ennél is gazdagabb válogatás tekinthető meg internetes honlapunkon, a <http://www.mcse.hu/galeria> címen.

Az MTT 2000 legemlékezetesebb programja a szombat délelőtti távcsöves fórum lett, a mintegy 2 óra időtartamú műsorblokkban a hazai távcsőgyártók, távcsőkereskedők és tükrökészítő amatőrök színe-java képviseltette magát. Egyértelműen ez volt a tábor csúcspontja — aki nem volt ott, nem tudhatja, miről maradt le. A zsűfólásig megtelt étkezőben a sokoldalú Fűrész Gábor vezette le a távcsöves fórumot. Időrendben a következők mutatták be termékeiket és/vagy osztották meg tapasztalataikat az érdeklődőkkel: Sári Pál (Fornax), Almási Csaba (Unioptik), Dán András (Gemini), Rózsa Ferenc (Proxima), Fűrész Gábor (AstroTech), Mizser Attila (Telescopium), Berente Béla, Kubus Gyula (QBUS). Mátis András és Nyerges Gyula a távcsőépítéssel, a műszerellátottsággal kapcsolatos gondolatait osztotta meg a közönséggel. A zárszót csak megismételni tudjuk ehelyütt: a Meteorban minden arra érdemes információt, cikket, távcsöves élménybeszámolót szívesen közlünk, amennyiben azokat eljuttatják szerkesztőségünkhöz.

A távcsöves fórum hanganyaga (RealAudio ill. MP3 formátumban) letölthető honlapunkról (<http://www.mcse.hu/tavcso/agasvar2000>).

MIZSER ATTILA